

N:o 64.

Ank. till Riksd. kansli den 19 mars 1909, kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af områden från förra militiebostället Södra Lökaröd n:o 1 i Kristianstads län.

(I. A.)

I en till Riksdagen aflåten, till statsutskottet för förberedande behandling remitterad proposition (n:r 88) af den 5 mars 1909 har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, dels att två till förra sergeantbostället $\frac{3}{8}$ mantal Södra Lökaröd n:r 1 i Brösarps socken af Kristianstads län hörande, i statsrådsprotokollet närmare angifna områden må, hvart för sig, från egendomen afskiljas och försäljas i enlighet med föreskrifterna i 8:de och följande punkterna af kungl. skrivelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1911; dels ock att de genom ifrågavarande försäljningar inflytande medel må på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar användas till inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjänlig mark.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i ärendet anfört följande:

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 4 Saml. 1 Afd. 37 Häft.

»Förra sergeantbostället $\frac{3}{8}$ mantal Södra Lökaröd n:r 1 i Brösarps socken af Kristianstads län är genom domänstyrelsens kontrakt den 7 februari 1890 utarrenderadt för statsverkets räkning till den 14 mars 1911 mot ett årligt arrende af 630 kronor.

Vid en under nästlidna år å egendomen förrättad arrendeuppskattning har föreslagits afsöndring och försäljning af två obebyggda områden för bildande af egna hem. Jämlikt 7:de punkten i nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenhetens upplåtande från kronans jordbruksdomäner har nu domänstyrelsen underställt detta ärende Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt för sådant ändamål öfverlämnat instrumentet öfver nämnda förrättning med tillhörande handlingar däribland en af förste landtmätaren Elam Mebius år 1889 upprättad samt åren 1907—1908 renoverad och kompletterad karta öfver egendomen med beskrifning.

Af dessa handlingar inhämtas bland annat följande.

Egendomen, som är belägen 8 kilometer från Olseröds järnvägsstation, har en areal af 106 hektar 33 ar, däraf 23 hektar 32,3 ar tomter och åker, 5 hektar 80,5 ar äng, 77 hektar 12,5 ar afrösningsjord och 7,7 ar impediment.

Egendomen ligger i tre skiften. Första skiftet eller det egentliga hemskiftet innehåller 20 hektar 63,4 ar åker, 4 hektar 97,8 ar äng, samt 67 hektar 80 ar skogsmark eller tillhoppa 93 hektar 41,2 ar, motsvarande ägofigurerna å kartan n:r 1—127. Enligt hvad uppskattningsmännen upplyst är skogsmarken till detta skifte delvis bevuxen med ganska god tillväxande och någon mogen skog, men utgöres dock till största delen af ljungbevuxen, stenig kalmare. Uppskattningsmännen hafva ansett, att denna mark ej kan bära annat än skog, men att sådan kan och bör odlas å densamma.

Andra skiftet består af mycket sandig och stenig skogsmark med en areal af 7 hektar 97,8 ar, motsvarande ägofigurerna å kartan n:r 129—149. Å detta skifte kan enligt uppskattningsmännens uttalande ej växa annat än skog.

Tredje skiftet innehåller 2 hektar 68,9 ar åker, 82,7 ar äng, 1 hektar 34,7 ar skogsmark samt 7,7 ar impediment eller tillhoppa 4 hektar 94 ar, motsvarande ägofigurerna å kartan n:r 150—164.

Ägofiguren n:r 128 å kartan utgöres af allmänna vägar, 52 ar.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att dels ett område af hemskiftet, motsvarande ägofigurerna å kartan n:r 112—127 med en areal

af 11 hektar 40,9 ar, däraf 2 hektar 25,7 ar åker, 3 hektar 63 ar äng samt 5 hektar 52,2 ar skogsmark — saluvärderadt till 1,500 kronor, dels ock tredje skiftet, saluvärderadt till 1,600 kronor, däraf 278 kronor för växande skog, måtte från egendomen afskiljas och försäljas för bildande af egna hem.

Återstoden af egendomen hafva uppskattningsmännen ansett böra utarrenderas under ytterligare en arrendeperiod.

Uppskattningsmännen hafva nämligen ansett, att egendomen borde stiga i värde, därest den å hemsiftet befintliga nakna skogsmarken blefve skogsplanterad samt boställets öfriga skogsmark och bostället själfvt blefve rätt vårdade.

Egendomen, som är taxeringsvärderad till 15,000 kronor, har arrendevärderats i sin helhet till 523 kronor och med undantag af de båda till försäljning föreslagna områdena till 388 kronor.

På Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes föranstaltande hafva uppskattningsmännen sedermera saluvärderat den del af egendomen, som de ansett skulle bibehållas i kronans ägo, till 10,916 kronor 91 öre samt egendomen i dess helhet till 13,951 kronor 55 öre, värdet å växande skog dock oräknadt.

Egendomens skogstillgång är af vederbörande jägmästare värderad till 11,149 kronor 25 öre.

Vederbörande öfverjägmästare har ansett, att då andra skogsegendomar, med hvilka den ifrågavarande kunde sammanslås, ej funnes, samt egendomens skogsmark vore för ringa, för att däraf skulle kunna bildas en själfständig kronopark, skäl icke förefunnes för att skogsstaten skulle öfvertaga egendomen under sin förvaltning.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har, då icke någon del af egendomen syntes böra afsättas till kronopark och då erfarenheten visat, att afsides liggande obebyggda skogsmarker vore synnerligen svårsålda samt den föreslagna arrendeafgiften för hela egendomen skulle uppgå till endast 523 kronor, funnit sig böra hemställa, att egendomen försåldes ostyckad.

Domänstyrelsen har emellertid icke funnit de af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande anförda skäl innebära tillräcklig anledning därtill, att egendom skulle mot uppskattningsmännens förslag försäljas i sin helhet. Det har därför syntes styrelsen, att försäljningen borde inskränkas till de delar, som kunde afskiljas till egna hem. Styrelsen har alltså hemställt om bifall till uppskattningsmännens förslag.»

Då äfven departementchefen delade domänstyrelsens uppfattning härutinnan, hemställde han om aflåtande af förevarande proposition.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må
vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 19 mars 1909.

På statsutskottets vägnar.

G. BILLING.
